

Społeczeństwo polskie wobec wojny: formy pomocy Ukrainie i Ukraińcom

Dr hab. Andrzej Szeptycki, prof. ucz.
Uniwersytet Warszawski

Plan

Uwarunkowania

Podstawowe dane

Ogólne formy pomocy

Pomoc uchodźcom

Pomoc Ukrainie

Działalność KIK (case study)

Wnioski

Uwarunkowania

Rosja jako największe zagrożenie (Pew Research Center 2019: 65%)

Ewolucja sympatii wobec Ukraińców (CBOS, 1994: 9%, 2022: 41%)

Ukraińska imigracja do Polski (ponad 1 mln przed 24 lutego 2022 r.)

Podstawowe dane

- Uczestnicy pomocy dla Ukrainy i Ukraińców
 - Władze publiczne
 - Rządowe
 - Samorządowe
 - Osoby prawne
 - Organizacje pozarządowe
 - Przedsiębiorstwa
 - Uczelnie
 - Związki wyznaniowe
 - Etc.
 - Osoby prywatne
-

Podstawowe dane

- 69 % społeczeństwa (Staniszewski, 06.2022)
- Zbiórki pieniędzy
 - PAH (siepomaga.pl): 892 tys. osób
 - Fundacja Siepomaga (siepomaga.pl): 508 tys. osób
 - Bayraktar Sławomira Sierakowskiego: 220 tys. osób
- Samoorganizacja w internecie (Facebook)
 - „Podaję dłoń Ukrainie” – 40,2 tys.
 - „Ukraina – jak pomóc? szukam pomocy!” – 26,8 tys.
 - „Pomoc dla Ukrainy” – 20,3 tys.

Ogólne formy pomocy

Wsparcie finansowe

- Fundacja Siepomaga (siepomaga.pl): 57,8 mln PLN
- PAH (siepomaga.pl): 32,8 mln PLN
- Fundacja pomagam.pl: 12,2 mln PLN
- Zrzutka.pl

Wsparcie symboliczne

- Manifestacje
- Flagi
- „Lajki”, nakładki na profile etc.

Pomoc uchodźcom

Poparcie dla pomocy

- 64,2% - do końca wojny, 29,7% - niech się osiedlą (Staniszewski, 06.2022)
- Poparcie dla Ukrainy - tak; dla uchodźców – niekoniecznie (Sadura, Sierakowski 2022)

Zakwaterowanie (NBP 2022)

- 48% u rodziny lub hotel za darmo
- 33% płaciła z własnych środków
- 9% w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania

Pomoc uchodźcom

Punkty recepcyjne na granicy/dworcach (pomoc materialna, informacje)

Transport

Pomoc w miejscu docelowym (pomoc rzeczowa, pomoc psychologiczna, kursy językowe, punkt pośrednictwa pracy)

Praca

Pomoc dzieciom (szkoły, świetlice, wakacje)

Pomoc grupom specjalnej troski

Przeciwdziałanie patologiom (handel ludźmi)

Pomoc Ukrainie

Poparcie dla pomocy (Staniszewski, 06.2022)

- 91% za (pomoc humanitarna - 84%, materialna – 70%)
- broń lekka – 62%, broń ciężka – 52%
- zaangażowania sił zbrojnych Polski i NATO - 17%

Pomoc rzeczowa

- Dla armii
 - Plecaki taktyczne, sprzęt opatrunkowy, świece okopowe, ale także samochody terenowe
 - Dron Bayraktar – 25 mln PLN (Sławomir Sierakowski, zrzutka.pl)

Pomoc Ukrainie

Pomoc dla społeczeństwa

- Jedzenie, ubrania
- pomoc wewnątrznie przesiedlonym i na granicy
- Karetki
- Generatory prądu

Polscy ochotnicy

- Rosyjska propaganda: 1700
- Zginęło co najmniej 5
- Ustawa o wyłączeniu odpowiedzialności karnej za podjęcie służby w Siłach Zbrojnych Ukrainy (projekt)

Pomoc w odbudowie?

- Koszty: 750 mld USD
- 1200 firm zainteresowanych
- PIE: polskie inwestycje x 30, tj. do ok. 30 mld USD

Działalność KIK (case study)

„Otwarty katolicyzm”
(Znak, Tadeusz
Mazowiecki, Henryk
Wujec)

Kilka tysięcy
członków

Know-how
organizacyjny

Doświadczenia
pomocowe przed 24
lutego 2022 r.

1000 donatorów

6,5 mln PLN (2022 r.)

Działalność KIK (case study)

Pomoc humanitarna (200 ton żywności, środków higienicznych i sprzętu medycznego)

Hostel (700 uchodźców ponad 40 narodowości)

Ewakuacja (750 osób, w tym ponad połowa to osoby z niepełnosprawnościami)

Zajęcia popołudniowe „Popołudniki” w szkołach (200 osób)

Ukraińska szkoła SzkoUA (270 dzieci)

Obozy wakacyjne (320 dzieci)

Działalność KIK (case study)

Półkolonie dla dzieci „WawUA”

Warsztaty w Muzeum Narodowym w Warszawie

Wsparcie dla uchodźców wewnętrznych w Ukrainie

Plener pisanie ikon w Krakowie

Kartki dla szpitala psychiatrycznego we Lwowie

Potrzeby modlitewne (nabożeństwa na żywo i online, próba sprowadzenia PCU do Polski)

Wnioski

- Wyjątkowa mobilizacja społeczna
- Wypalenie/zmęczenie pomocą
- Częstkowe dane na temat zaangażowania społeczeństwa w pomoc
- Potrzeba dalszych badań

